

OBSAH

ÚVOD	9
I. MEZINÁRODNÍ OBCHOD	11
1. Teorie mezinárodního obchodu a obchodní politiky	12
1.1 Předmět a metoda studia	12
1.2 Klasický model komparativní výhody	15
1.3 Model vybavenosti výrobními faktory – Heckscherova a Ohlinova teorie .	34
1.4 Alternativní teorie mezinárodního obchodu	47
1.5 Teorie protekcionismu a obchodní politiky	53
2. Mezinárodní obchodní politika: principy a instituce	68
2.1 Vymezení pojmu	68
2.2 Obchodněpolitická opatření	70
2.3 Mezinárodní smlouvy obchodněpolitické povahy	73
2.4 Mnohostranný obchodní systém	75
2.5 Přístup na trh	83
2.6 Výjimky z principu nediskriminace	92
2.7 Světová obchodní organizace	96
3. Vývoj mezinárodního obchodu zbožím a službami	99
3.1 Vývoj mezinárodního obchodu	99
3.2 Vývoj cen v mezinárodním obchodu	108
3.3 Specifické rysy obchodu rozvojových zemí	113
3.4 Postavení tranzitivních ekonomik v mezinárodním obchodě	121
3.5 Specifika mezinárodního obchodu službami	125
II. MEZINÁRODNÍ KAPITÁLOVÉ, MĚNOVÉ A FINANČNÍ VZTAHY	135
4. Mezinárodní pohyb kapitálu	136
4.1 Formy a struktura mezinárodních pohybů kapitálu	137
4.2 Teritoriální struktura kapitálových transakcí	141

4.3	Struktura kapitálových transakcí podle kategorií	143
4.4	Zahraniční investiční pozice a zadluženost	151
5.	Měnový kurz	159
5.1	Vymezení pojmu a základní přístupy	159
5.2	Teorie měnového kurzu	160
5.3	Systémy měnových kurzů	162
6.	Mezinárodní měnové systémy	168
6.1	Základní pojmy a vztahy	168
6.2	Vývoj peněžního a platebního systému	168
6.3	Měnové soustavy	172
6.4	Bretton-woodský systém	178
6.5	Evropský měnový systém	193

III. ZAHRANIČNÍ EKONOMICKÉ VZTAHY A NÁRODNÍ EKONOMIKA **201**

7.	Úloha zahraničního obchodu v ekonomice	202
7.1	Obecné funkce zahraničního obchodu v ekonomice	202
7.2	Specifika fungování zahraničního obchodu v České republice	217
7.3	Systémové změny jako předpoklad zvýšení intenzity a efektivnosti zahraničního obchodu České republiky	231
8.	Platební bilance	236
8.1	Struktura platební bilance	236
8.2	Ekonomická analýza platební bilance (horizontální a vertikální)	242
8.3	Vyrovňovací procesy platební (výkonové) bilance	249
9.	Kurzová politika České republiky v souvislosti se zahraničním obchodem	256
9.1	Vznik čs. koruny a vývoj jejího kurzu do začátku 50. let (1919–1953)	256
9.2	Kurz koruny v letech centrálně plánované ekonomiky (1953–1990)	258
9.3	Zavedení vnitřní směnitelnosti koruny	264
9.4	Systém pevného kurzu koruny s vazbou na měnový koš	268
9.5	Pevný kurz koruny jako nominální „kotva“ v ekonomice a reálný kurz	270
9.6	Vývoj kurzu koruny po zavedení vnější směnitelnosti	275
10.	Zahraničněobchodní politika České republiky	282
10.1	Úvod	282
10.2	Členství České republiky v GATT a jeho vliv na obchodní politiku země	284

10.3	Autonomní nástroje v zahraničním obchodě ČR	285
10.4	Smluvní nástroje v české zahraničněobchodní politice	292
10.5	Proexportní politika	303
11.	Vývoj mezinárodní konkurenceschopnosti České republiky	315
11.1	Pojem, přístupy	315
11.2	Indikátory měřitelné	317
11.3	Institucionální aspekty mezinárodní konkurenceschopnosti	340
12.	Integrace České republiky do světové ekonomiky	345
12.1	Dvě teoretické koncepce ekonomické integrace	345
12.2	Představa integrace v klasické koncepci a její problémy	350
12.3	Institucionální přístup	357
12.4	Aplikace neoklasického modelu na vnější ekonomické vztahy ČR	363
12.5	Institucionální ekonomie a postsocialistická transformace	368
	LITERATURA	379